

11. lipnja 2020.

Sjećate li se svastike na Poljudu?

Tko ju je „nacrtao“, a tko izrežirao?

Hoće li redatelj i kameraman konačno reći istinu ?

Proces se rastezao pune četiri godine i u lipnju 2019. „otklizao“ u zastaru!

Je li opravdana sumnja mnogih na tada vladajuću strukturu?

12. lipnja 2020. neslavna je peta obljetnica događaja koji je 10. lipnja 2019. otišao u zastaru.

Hoće li ikad progovoriti kameraman i redatelj prijenosa utakmice tko im je dojavio da snime travnjak baš pod određenim kutom i s određenog mjesta u drugom poluvremenu?

Valjalo bi pitati i djelatnike održavanja travnjaka zašto je u poluvremenu travnjak bio zalijevan vodom? Iz informacija koje sam tražila u nekoliko nogometnih klubova iz hrvatske prve lige, saznah kako to nije uobičajeno obzirom na otežano kretanje igrača po mokroj travi, terenu. Nije li sve to bila režija kako bi se nanijela nemjreljiva šteta, kako nogomentnoj reprezentaciji, s tada sjajnim rezultatima, tako državi Hrvatskoj? Da, baš to je i bio cilj.

A zašto se to događa u sportu? Niti je ovo prvi takav slučaj u svijetu, a niti u nogometu.

No na nogometnim utakmicama s velikim brojem gledatelja ima svega i svačega, a vrlo često i organiziranih provokacija, diverzija, i to sve povezano i umreženo s raznim strukturama: od medija, navijačkih skupina čak i do ljudi iz struktura vlasti.

Ukratko, na Poljudu je učinjena diverzija.

Odmah nakon nemilog događaja na Poljudu u emisiji HTV-a Otvoreno, u jednoj od bezbroj emisija koje su se bavile ovim događajem, oglasio se tadašnji ministar unutarnjih poslova Ranko Ostojić. Objasnio je kako za njega postoje dvije skupine počinitelja: "**Prva skupina** počinitelja su oni koji su napravili ovaj incident, kukasti križ, a **drugi krivac** je već utvrđen, a to su oni koji su dopustili da se to dogodi. Oni su dva dana prije znali da je kukasti križ na travnjaku pa su iz HNS-a pokušali prebaciti odgovornost na Hajduk. Savršeno je jasno da je njihov propust i njihova odgovornost koja se po

prekršajnom postupku utvrđuje i zasigurno postoji. Kriv je organizator, konkretno HNS. Na kamerama HNS-a i prema izjavama izjava djelatnika HNS-a jasno je da su znali. Neću o detaljima, ali policija je to utvrdila u svom kriminalističkom istraživanju. Znali su, trebali su prekinuti i raščistiti to što se dogodilo.“ Vrlo zanimljiv komentar i samo nekoliko detalja: „....kamere HNS-a“; „....izjave djelatnika HNS-a“; „....policija utvrdila ...“; Ovako nikad više nije govorio tada ministar ostojić, ali niti nakon odlaska s vlasti.

Zanimljivo je kako je bivši predsjednik Uprave HNK Hajduka, Marijan Brbić (koji je u vrijeme diverzije na Poljudu bio također predsjednik Uprave HNK Hajduka, u svibnju 2019. ponovno izabran za predsjednika Uprave. Slučajno ili ne? Kako je tada napisao portal hrvatski – fokus, autora Eriha Lesjaka:

„ I potom ne slučajno za medije izjavio slijedeće: „Okrećemo se budućnosti, ne ćemo se okretati unatrag.“

Što je bio valjan pokazatelj i siguran dokaz da nikada ne će biti otkriveni nalogodavci, organizatori i „crtiči“ zloglasne nacističke svastike na travnjaku stadiona u Poljudu 12. lipnja 2015., a čime su Split i Republika Hrvatska trajno ozloglašeni, kompromitirani i stigmatizirani širom svijeta!“

Odmah nakon diverzije na Poljudu svi mediji su objavljivali vrlo zanimljive informacije o tome što je i kad prethodilo samom događaju. Objavljeno je i kako se večer prije, tada ministar unutarnjih poslova, Ranko Ostojić, u restoranu „Lučica“ na Spinatu u Splitu, u društvu tada ministra obrane Kotromanovića, te direktora tvrtke koja održava travnjak na Poljudu, Ante Maslova. S njima je čak, prema navodima iz medija, bio još jedan djelatnik MUP-a. O istome je prenio tekst portal direktno.hr iz Hrvatskog tjednika, autora Ivice Marijačića.

Zanimljivo je kako se tom društvu na večeri u restoranu pridružio i ministar, tada, pravosuđa Miljenić te vrlo „zanimljivih“ referenci poduzetnik Zvonimir Radić. Policijska uprava Splitsko-dalmatinska odmah je podigla kaznenu prijavu protiv nepoznatih počinitelja. Nastavljena je istraga, Portal direktno.hr u spomenutom tekstu naslova

„Afera Svastika: Ostojić večer prije bio sa šefom tvrtke koja održava travu“:

„Predstavnici Nogometnog kluba Hajduk očekivano su ogorčeni na skandal sa svastikom. U neslužbenim razgovorima o tom događaju žele ostati anonimni, ali uopće ne sumnjaju da je riječ o smišljenoj podvali protiv kluba, grada i nogometne reprezentacije te gotovo svi upiru prstom na Ranka Ostojića. Odbacuju mogućnost da je svastiku samovoljno ocrtao neki huligan. Stadion Poljud je sigurnosno tako izgrađen da u njega noću ili danju uđe neki nepozvani pojedinac. Kukasti križ mogao je nacrtati netko tko ima mogućnost legalnog ulaska i tko je poslan upravo s tom zadaćom. S obzirom na dimenzije križa, bilo ih je vjerojatno više. Autor crteža, uz ostalo, morao je sa sobom ponijeti ne samo kemikaliju s kojom je poprskao travu u obliku nacističkog križa (a morao je znati i koju točno kemikaliju upotrijebiti), nego i kalup barem nekoliko letvi, uz pomoć koje bi ocrtao pravilni oblik. To je, dakle, bila zadaća koja je zahtijevala i sredstva i vrijeme, nešto što nije baš karakteristično za nekog neobuzdanog huligana koji u pravilu reagira impulzivno i ne previše osmišljeno.

Pitanje je koliko ćemo dugo čekati na neke činjenice iz otvorene istrage, možda tek nakon promjene vlasti kada bi nas razmjeri skandala mogli šokirati više nego sam kukasti križ tj. svastika. Da je sve unaprijed isplanirana podvala, svjedoči i neobična brzina dobivenih izjava od točno određenih sugovornika, kao da su te izjave bile već pripremljene i prije same utakmice koja se igrala čitavih 45 minuta, a da nitko nije primijetio ništa sumnjivo na travnjaku. Tek nakon otkrića talijanskog novinara, krenula je lavina "krvožednih analitičara" iz medija i politike u kojoj su svi oni htjeli uzeti svoj komadić slave zgražanjem nad "još jednom manifestacijom hrvatskog fašizma". Prednjačili su upravo Ranko Ostojić i Vesna Pusić koji su to brzo locirali na adresu "desničarskog ekstremizma". Te odani im FAR-ovac

STARA POSLOVICA KAŽE: piromani prvi dojavljuju o požaru!

Prije desetak dana, 30. svibnja 2020. portal croativ.net prenijeo tekst s braniteljskog portala tekst naslova: *Obskurna 5. obljetnica ili zašto Poljudska „svastika“ vrlo bitna za lustraciju*, autora Dražena Šemovčana, Dragovoljca DR, HRVI, predsjednik UHB RH-a. Citiram najzanimljiviji dio:

„U nedjelju 12. lipnja 2020. navršava se punih 5 godina a da još uvijek nije otkrivena organizirana grupa odnosno nalogodavci, planeri i izvršitelji tehnički, personalno, tehnološki, materijalno, sigurnosno-obavijesno i logistički vrlo složene i zahtjevne operacije „ucrtavanja“ nacističkog simbola kukastog križa u travnjak stadiona u Poljudu, a koja je pravno kvalificirana kao kazneno djelo javnog poticanja na nasilje i mržnju te za koju je zakonodavac predvidio zatvorsku kaznu do tri godine. Bila je to politička, društvena, kulturna, etička i estetska diverzija planetarnog odjeka i iste takve mondijalne štete po ugled Republike Hrvatske, a jedna je u nizu kontinuiranih, pomno planiranih i provedenih provokacija i diverzija kojima je cilj da se Republika Hrvatska i njezini državljani prikažu i ozloglase u svijetu kao (pro)fašistički, antidemokratski, ekstremno desničarski, nekulturni, necivilizirani i nehumani!“

Republika Hrvatska kao pravna država ima i za ta i takva kaznena djela mjerodavne i odgovorne državne organe, koji i nakon 5 godina još nisu otkrili inspiratore, nalogodavce, tehničku i sigurnosno-obavijesnu potporu te i same izvršitelje!!? Stoga je javnost potrebno podsjetiti tko su u MUP-u RH i Policijskoj upravi splitsko-dalmatinskoj hijerarhijski i/ili mjesno izravno ili neizravno nadležni za kazneno djelo počinjeno na stadionu u Poljudu, te, logično, potencijalno i (su)odgovorni za neotkrivanje, ili, nadajmo se, zakašnjelo otkrivanje organizirane grupe nalogodavaca, planera, tehničkih i sigurnosno-obavijesnih logističara te izravnih izvršitelja odnosno „hortiinstalatera“ zloglasnog kukastog križa u travnjaku stadiona.

Nova TV je JOŠ 13. svibnja 2016. u 19,15 sati, bivšem ministru Vladi Orepiću postavila pitanje: *„Što je s istragom oko svastike na Poljudu? U kojoj je to fazi?“*,

A on je ovako odgovorio: „Mi smo propisali nagradu (20 tisuća kuna, op. a.), to je vrlo teško riješiti, ali učinit ćemo sve da to riješimo i ne bih dao neke komentare u ovom trenutku, ali najveći problem u svemu tome je što se ta famozna svastika toliko politizira i koristi u jednu primitivnu politiku, tako da ne bih zaista više ulazio u to“.

Strašno je to, ali svi smo toga i danas svjesni, kako bivši ministrima (Ostojić, Orepić) nije ni najmanje stalo da se otkriju naručitelji kao i izvršitelji te diverzije. Danas zaista možemo reći, prije svega, bila je to POLITIČKA DIVERZIJA. Žalosno, ali nakon sad već velikog proteka vremena sa sigurnošću možemo reći kako su i ministar, tada, Orepić kao i MUP dokazali svoju neodgovornost, nesposobnost i nestručnost ali za isto nitko nije snosio sankcije. Čak što više, svi ti kadrovi upleteni u razotkrivanje te diverzije (izgleda zbog čuvanja tajne) unaprijeđeni su na druga radna mjesta na hijerarhijskoj ljestvici MUP-a. Strašno me ovo podsjeća na priče iz bivšeg sustava i tu tako poznatu tada „negativnu“ selekciju (poslušnih) kadrova.

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske ukinuo je presudu kojom su Hrvatski nogometni savez i njegov izvršni direktor Damir Vrbanović bili kažnjeni zbog svastike iscrtane na poljudskom stadionu uoči utakmice Hrvatske i Italije. Postupak je vraćen na ponovno suđenje Prekršajnom sudu u Splitu, na kojem je ročište zakazano za 7. lipnja 2019. No, slučaj će po svemu sudeći otići u zastaru, jer će od iscrtavanja svastike na Poljudu 10. lipnja 2015., proteći četiri godine, a upravo toliko iznosi rok za apsolutnu zastaru prekršajnog progona prema Prekršajnom zakonu. Odnosno, pravomoćna presuda, koja bi jedina prekinula zastarni rok, nije donijeta do 10. lipnja 2019.

Što je to toliko zanimljivo oko te svastike (kukastog križa) na Poljudu? I, kakve veze uopće ima Republika Hrvatska s kukastim križem iliti svastikom? Baš nikakve.

Jedan tekst iz Večernjeg lista tri dana poslije nemilog događaja navodi kako će Policiji zasigurno ići u prilog kamere na Poljudu, a ima ih ukupno 84 te one snimaju i sam travnjak. Precizno, kažu, njih četiri pokrivaju samo travnjak. Nadalje, slijedeći podatak je vrlo zanimljiv. Iste kamere su visoke rezolucije, mogu čak zumirati i vidjeti i brojke na sjedalima za gledatelje.

U tekstu u večernjem listu se čak navodi kako je „*ISKLUČENA mogućnost ulaska na stadion preko ograde*“ jer su snimke kamera već bile pregledane. Preostaje samo mogućnost ulaska na stadion, točnije na sam travnjak, jedino kroz neki od službenih ulaza. Ne treba previše biti pametan te logično zaključiti kako je ipak sve bilo pomno pripremljeno.

Zanimljiv je još jedan navod iz teksta: „Poljudska svastika bila je vidljiva, a to neke fotografije pokazuju i dan prije utakmice.“ Kažu kako se je vidjela i na treningu reprezentativaca Italije, ali nitko je nije primijetio jer se izbliza teško mogla vidjeti golim okom. Bila je vidljiva samo POD NEKIM KUTEVIMA S TRIBINA.

Tu dolazimo do mog pitanja: HOĆE LI REDATEL I KAMERMAN PRIJENOSA KONAČNO REĆI IMENA ONIH KOJI SU IM DALI UPUTE-NALOG S KOJE POZICIJE I POD KOJIM KUTEM S TRIBINA KAMERA TREBA SNIMATI KAKO BI SE VIDJELI OBRISI SVASTIKE KAD SE UPALE REFLEKTORI?

„Nadam se da ne spavate mirno“.

Ima još nekoliko tehničkih detalja koji upućuju na POMNU ORGANIZACIJU u ostvarenju ove diverzije na Poljudu. Svastika na travnjaku stadiona bila je pravilnog geometrijskog oblika, simetrična, ravnih rubova i svuda jednako široke crte oko 12 centimetara, a na samoj površini travnjaka od cca 12 četvornih metara (12 m²). Iz ovoga je jasno kako se tako pravilnog oblika i tolike veličine svastika nije mogla „nacrtati“ bez šablone kakvu koriste u svom obilježavanju prometnih znakova komunalne službe u našim gradovima. Uz to, za isti posao bila su istovremeno na samom travnjaku nužna najmanje dvojica ili više tih „majstora“ od svastike. Bilo im je potrebno i neko vrijeme, jer se isto na tako velikoj površini nije moglo izvesti u par minuta. Kako je riječ o herbicidu – tekućini koja se koristi u poljoprivredi – te opremi koja nije malih dimenzija, to više danas sa velikom vjerojatnošću možemo reći, kako je zaista sve bilo planirano.

Diverzija na Poljudu imala je za cilj rušenje ugleda Republike Hrvatske pred licem cjelokupne svjetske javnosti. Slika svastike istu večer obišla je svijet. Veliki broj stranih agencija i medija objavio je fotografiju svastike s Poljuda, a društvene mreže su eksplodirale. Associated Press je pisao kako nije jasno kako se svastika našla na terenu te da Hrvatskoj prijeti kazna.

New York Daily News, Eurosport, Guardian, ESPN, CBC, samo su neki od medija koji su prenijeli tu večer vijest širom svijeta o kukastom križu na Poljudu. Hrvatski mediji su likovali!

Nakon četiri godine vlasti HDZ-a i satelita, sasvim logično, nameće se pitanje, kako je na čelo Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost mogao doći ministar iz bivše vlasti (Ranko Ostojić) koji je za ovu neviđenu sramotu, čak i zbog nečinjenja, direktno odgovoran? Nikada se pitanje o odgovornosti za svastiku na Poljudu nije postavilo na istom Odboru a moralo je biti postavljeno. I raspravljeno. I to puno govori o svemu. I svima.

18. veljače 2020. Nacional je objavio vrlo zanimljiv tekst koji zorno i logično opisuje cijeli događaj u tekstu naslova:

Za svastiku na Poljudu kriv je paraobavještajni milje, a ne navijači“

*„Nacistička svastika iscrtana na travnjaku stadiona Poljud za utakmicu između Hrvatske i Italije u lipnju 2015. godine prema svemu sudeći nije navijački incident ili provokacija, kakvom se predstavljala u prvim danima i mjesecima, nego rezultat dobro organizirane akcije u kojoj je ulogu imao obavještajni ili paraobavještajni milje – **stav je policijskih profesionalaca s kojima je Nacional razgovarao.***

Radi se o jednom od najeksponiranijih otvorenih slučajeva koji se svejedno ne uspijeva razriješiti gotovo punih pet godina, i to kroz mandate triju različitih političkih garnitura u Ministarstvu unutarnjih poslova i policiji, a zaključak o dubljoj pozadini svastike iskristalizirao se nakon što su u istrazi iskorištene gotovo sve poznate policijske metode.“

Nadalje kaže: „*Nakon incidenta učinjeno je apsolutno sve što je policija mogla: pregledane su sve dostupne snimke sa skoro **devedeset kamera** koje su u to doba bile postavljene na splitskom stadionu, ispitano je preko stotinu ljudi – između ostalih, razgovori su obavljani s gotovo svim zaposlenicima Hajduka, kao i tvrtke Jadro zadužene za održavanje travnjaka. Policajci zaduženi za nadzor navijača ekspresno su priveli nekoliko desetaka vodećih pripadnika Torcide, dok je njih četrnaest podvrgnuto poligrafskom ispitivanju, no i na detektoru laži svi su imali prolazan rezultat. U trećem dijelu istrage analiza trave s terena provedena je u Centru za forenzička ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ i suzila je izbor na desetak mogućih tvari, mahom herbicida koje uobičajeno koriste poljoprivrednici. Javno su objavljene snimke nekoliko mladića koji preskaču ogradu stadiona, ponuđena je novčana nagrada za sve informacije o incidentu, a u jednom trenutku navodno je čak zatražena i pomoć izraelske obavještajne službe. Rezultata nije bilo ni u vrijeme ministra Ranka Ostojića, ni za Vlahe Orepića, niti za Davora Božinovića. Očigledno se radilo o dobro organiziranoj diverziji i vjerujemo da navijači za takvo nešto ipak nisu bili sposobni.“*

I ovo je zaista istina.

7. prosinca 2018. u emisiji Bujica gostovao je nekadašnji izbornik hrvatske nogometne reprezentacije, te bivši reprezentativac i legenda Hajduka, Igor Štimac. Glavna tema bila je kako Hajduk i situacija oko Hajduka, ali i stanje u hrvatskom nogometu. Kao i nezaboravnoj, spektakularnoj godini hrvatskog nogometa.

Štimac je ponovio svoj stav glede udruge „Naš Hajduk“ a onda je došla na red i svastika na Poljudu, događaj koji nikada nije razriješen, a koji se dogodio za vrijeme vlasti Zorana Milanovića, te ministra unutarnjih poslova, Ranka Ostojića.

Do tog događaja reprezentacija je bila uvjerljivo prva u skupini u kvalifikacijama za Europsko prvenstvo 2016. Ozračje oko reprezentacije bilo je sjajno, čak su i mediji bili puni hvale za izbornika Niku Kovača. Nakon događaja sa svastikom, UEFA je Hrvatskoj oduzela bod, nestala je prelijepa

atmosfera u reorientaciji, a naši igrači su se opravdano pitali: "za koga mi to zapravo igramo?" Očekivano, uslijedile su loše igre, a potom i smjena izbornika Kovača.

Nakon njega, novi izbornik, Ante Čačić, stanje je uspio stabilizirati i naša reprezentacija je izborila Euro u Francuskoj.

„A tko su autori svastike na Poljudu i je li to zapravo bio napad na hrvatsku nogometnu reprezentaciju, pokušaj da se uoči velikog derbija protiv višestrukog svjetskog prvaka Italije nanese hrvatskom nogometu nepopravljiva šteta, obezglavi Hrvatski nogometni savez, a Vatrene na duže vrijeme izbaci sa svjetske nogometne pozornice?“

Voditelj emisije Bujica, Velimir Bujanec, najavio je: "Mi ćemo najvjerojatnije kroz nekoliko dana, a najkasnije sljedeći tjedan, imati informacije o konkretnim imenima i prezimenima i to ćemo objaviti javnosti..." Nažalost, nije se isto nikad ostvarilo. Za pretpostaviti je i zašto.

Prekršajni sud u Splitu kaznio je Hrvatski nogometni savez i njegovog izvršnog direktora Damira Vrbanića zbog 'slučaja svastika' iz 2015. **HNS je kažnjen s 50.000 kuna, Damira Vrbanića s 5000 kuna** zbog prekršaja iz članka 19. Zakona o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima. **Sudac Stipe Roso osudio je HNS i Vrbanića jer nisu pretražili sportski objekt te uočili kukasti križ.**

Da nije žalosno bilo bi smiješno.

A Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske u Zagrebu ukinuo je presudu kojom su Hrvatski nogometni savez i njegov izvršni direktor Damir Vrbanić bili kažnjeni zbog svastike iscrtane na poljudskom stadionu uoči utakmice Hrvatske i Italije. Postupak je vraćen na ponovno suđenje Prekršajnom sudu u Splitu, na kojem je ročište bilo zakazano za 7. lipnja 2019. No, slučaj je otišao u zastaru, jer je od iscrtavanja svastike na Poljudu 10. lipnja 2015., u lipnju 2019. proteklo četiri godine, a upravo toliko je rok za apsolutnu zastaru prekršajnog progona prema Prekršajnom zakonu. Odnosno, pravomoćna presuda, koja bi jedina prekinula zastarni rok, nije mogla biti donesena do 10. lipnja 2019.

„Nadam se da ne spavate mirno“.

Kako bi smo mogli govoriti o fenomenu nasilja u sportu povezanog i s medijskim nasiljem moramo odgovoriti na pitanje zašto se ono provodi? Što se time želi postići?

Kada želite osporiti ono što netko govori, onda se u civiliziranom dijalogu to napravi tako da ga suočite s činjenicama koje nikako neće moći osporiti. Međutim, kad netko želi spriječiti drugoga(e) da govori, tada on toga upozorava što još može proživjeti ako ne prestane iznositi svoje stavove i mišljenja ili ako ne prestane pričati istinu koja se medijskom nasilniku ne sviđa. Medijski nasilnik(ci) nema(ju) argumente. On(i) nema(ju) činjenica kojima može(mogu) dokazati da onaj nasuprot njega ne govori istinu. Budući da, zbog određenog razloga, ne želi da takav stav i istina ugleda svjetlo dana, da dopre do drugih ljudi koji će je prihvatiti, on tada pribjegava komunikaciji koja sugovorniku nanosi bol i štetu. Očekujući da će se povjerovati da je istina ono što on, medijski nasilnik, govori ili piše. U stvaranju takvog ozračja u javnom dijalogu, medijski nasilnik je uvijek u prednosti. Ako već ne uspije uplašiti svoju žrtvu i natjerati je da se povuče, on će prostor komunikacije pretvoriti u prostor zaglušujuće buke u kojemu će biti teško razlučiti laž od istine. A većina onih koji sudjeluju u takovoj raspravi, povući će se kako i sami ne bi postali žrtvom.

Što je u društvu manje onih koji vode dijalog utemeljen na činjenicama, to medijski nasilnici lakše svoje laži nameću kao istinu. O tome svjedoči i doc. dr. sc. Đorđe Obradović, na temelju saznanja iz istraživanja u Njemačkoj, koje su proveli Michael Kunczik i Astrid Zipfel, a u kojemu su utvrdili kako njemačke navijačke skupine „svoju važnost mjere time koliko su često spomenuti ili koliko su se često pojavili u tisku, odnosno na televiziji“.

*"Povod da se provede ovo istraživanje, ujedno i početna hipoteza, bio je da su hrvatski dnevni listovi divljanje hrvatskih navijača na Malti tijekom nogometne utakmice između Malte i Hrvatske, koja je odigrana 7. rujna 2005. godine, iskoristili kako bi mogli pisati o eventualnom novom nasilju, najavljujući **susret između Dinama i Hajduka 11. rujna 2005.***

Prva pomoćna hipoteza glasi da su dnevne novine namjeravale prouzročiti stvarno nasilje i sukobe navijača, kako bi imale o čemu pisati još danima, dok druga pomoćna hipoteza ima drukčije polazište te smatra kako cilj listova nije bio proizvoditi nasilje, nego

tek medijske pseudodogađaje, kako bi se više čitale najave nogometne utakmice.

Da bi istraživanje potvrdilo jesu li glavna i pomoćne hipoteze utemeljene, uz analizu sadržaja hrvatskih dnevnih listova između 5. i 13. rujna 2005. godine, provedena je analiza sadržaja istih novina između 12. i 17. travnja te 10. i 15. svibnja 2006. godine, kada su također objavljivani napisi sa susreta Dinama i Hajduka. "

"Shvaćaju li svi novinari da je osnovno načelo njihove struke iznositi točne i istinite činjenice, onoliko koliko to poštenim, uravnoteženim i nepristranim pristupom mogu, kao i to da njihovi komentari također moraju biti utemeljeni na činjenicama? Svi ne shvaćaju ili ne žele prihvatiti osnovna etička načela zvanja od kojeg žive. Svjedoči to praksa čiji djelić donosi i ova studija slučaja, a i mnoga provedena istraživanja."

Da je sportsko novinarstvo specifično slažu se i novinari i dio znansvenih krugova. Poznato je da novinari o sportu pišu s posebnom ljubavlju i biranim riječima, zato jer vole sport, i rade ono što vole. No, je li baš uvijek tako?

Na nogometnim natjecanjima često se događaju masovni neredi, tučnjave, krv i uništavanje stadiona i ulica. Sportski novinari bi u takvim situacijama trebali samo korektno prenositi gole činjenice.

Nažalost, svjedoci smo kako neki sportski novinari iznose upravo svoje mišljenje, puno navijačkog naboja i strasti primjereno za obitelj i poznati kafić. Nikako za javno iznošenje kroz medije. Tada se događa točno ono što tvrdi prof.dr.sc. Miroslav Vujević :

„Izjednačavaju se istina i zabluda, a neprofesionalno orijentirani novinar ponavljanjem i kvaziznanstvenim postupcima pretvara laži i predrasude u zablude“.

I profesor Raymond Boyl, istraživač na Sveučilištu Stirling u Velikoj Britaniji, u svojim nekoliko knjiga s ovom tematikom kaže: *" Mnogi od njihovih priloga spadaju u tabloidno i senzacionalističko novinarstvo, u kojem veliku ulogu imaju glasine i nepostojeći događaji. Sve više vijesti pripremaju djelatnici za odnose s javnostima pojedinih sportaša i klubova, kojima je jedini interes pružiti povoljan publicitet onima koji ih plaćaju, neovisno o stvarnoj vrijednosti njihovih rezultata na sportskom igralištu.*

Kad je riječ o izvješćivanju o stvarnim sportskim natjecanjima, Boyle upozorava da pojedini sportski izvjestitelji, a posebice komentatori, preuveličavaju ono što se zbilo, žale i likuju pa nekad u napisu prevladavaju opisi atmosfere i osjećaji novinara na štetu informativne vrijednosti i iznošenja osnovnih činjenica – tko je pobijedio, s kojim rezultatom i što to znači u odnosu prema suparnicima i nastavku natjecanja. "

Dr.sc. Obradović piše o činjenicama kojima ostajete zatečeni. Protekom vremena skoro ništa se ne mijenja. Zar je moguće da je i nakon 70 i više godina skoro sve isto?

Slijedi pregled sažetka osnovnih načela prema kojima se stvara ili bi se morala stvarati medijska slika sporta u Hrvatskoj i svijetu. Mala retrospektiva, pokazat će kako su se neka današnja pitanja potaknuta medijskim praćenjem sporta, postavljala i prije sedamdeset godina.

"Kvantitativno istraživanje provedeno 1933. godine o zastupljenosti pojedinih tema u pet tadašnjih vodećih dnevnih listova (Politici, Vremenu, Pravdi, Novostima i Jutarnjem listu) pokazalo je da najviše novinskog prostora zauzimaju oglasi (17 do 27 posto), crna kronika (tada je bila podijeljena na dvije rubrike – nesreće i kriminal, 13 do 25 posto), zabavu (4 do 12 posto), književnost (6 do 9 posto), vanjsku politiku (4 do 9 posto), međunarodne političke i gospodarske odnose (1 do 8 posto), nogomet (3,5 do 6 posto).

Istraživač Dževad Sulejmanpašić donosi i postotke zastupljenosti tema koje su, kako smatra, neusporedivo važnije za javnost: rad narodnog predstavništva i vlade (0,7 do 1,8 posto), obrazovanje (0,3 do 1,2 posto), radnička pitanja (0,2 do 0,3 posto), religija (0,1 do 0,9 posto), Sokol (rekreativni sport, 0,0 do 2,0 posto), gospodarstvo u zemlji (0,1 do 2,5 posto) te društveni život (0,3 do 4,6 posto).“

Nakon utakmice na Malti i svih nemilih događaja, naslovnice u medijima bile su pune pretjerane pozornosti prema nasilnicima. Neki mediji su danima nakon toga nereda koristili za svoje tekstove. Zanimajući važnije teme. A tiskani mediji bili su puni ratničkih naslova tekstova i lažnih fotografija. („POD OPSADOM“, „Stradao „jugić“ ST pločica“).

Razni svjetski mediji iznose također neistine. Odrade to tako profesionalno, skoro je nemoguće posumnjati u istinitost. Fotografije su im više nego vjerodostojne. Prof. Miroslav Vujović je to sažeo u dvije rečenice:

"Relativizacija istine odražava se na shvaćanje novinarstva u cjelini, kao i na shvaćanje ključnih pojmova novinarskog zanimanja.

Novinarska praksa nije dovoljno utemeljena na preciznim stručnim kriterijima, niti je lako precizirati etički kodeks i sankcionirati ponašanje novinara koji se ne pridržavaju profesionalnih i etičkih načela."

Naslov tadašnjih novosti „pozivao“ je na nered: „Boysi spremaju 200 raketa, dalmatinski studenti na oporezu“. Zanimljivi su bili i podnaslovi: **1.** „Tircida: Vodimo i četrdeset cura“; **2.** „BBB-i dovode svinju!“

Dževad Sulejmanpašić još prije više od osamdeset godina novinarstvo je nazvao *"SUŠTOM NEGACIJOM MORALA"*.

Nakon te zlokobne utakmice na Malti nije bilo novinske reakcije koja nije podlegla euforiji. Onoj krivoj. Prikazivanju izgređenika, huligana i nasilnika herojima. Posvećivane su im duplerice u tekstovima. Objavljivane su njihove životne priče. Pisalo se o njima kao zubarima i inženjerima. Nažalost, katkad zalutaju među huligane. A naslov teksta Slobodne dalmacije objavljen na naslovnici bio je dovoljan sam za sebe: „*Tempirana bomba u Maksimiru!*“ Sve sami ratnički izrazi.

Što je zapravo cilj nasilnika, huligana? Želja za samoisticanjem. Stoga bi pozornost medija (novinara i kamera) trebalo ukloniti s njih. I kad se dogodi, želja za samopromocijom kroz nasilje i huliganizam će se smanjiti u znatnoj mjeri.

Ne tako davno, na europskom prvenstvu u nogometu, u Francuskoj 2016., svjedočili smo nemilim scenama s organiziranim, opremljenim i pripremljenim nasilnicima. Huligani su uništili reprezentaciju, dovoljno načetu 2015. na Poljudu. Stvorili su takvo negativno ozračje te je bilo jasno kako dalje nije moguće.

" Stvaranje medijskog događaja davanjem prevelike pozornosti izgređnicima i nasilničkim skupinama, suprotno je osnovnim pravilima struke i novinarske etike. Lažno prikazivanje stvarnosti, preuveličavanje i pogrešno tumačenje činjenica, štete ugledu novinarstva u cjelini, čak i kad se radi o malom djeliću životne zbilje poput jedne nogometne utakmice, kakvih je bilo mnogo u prošlosti i bit će ih još više u budućnosti. Ili, drugim riječima, u stvarnosti nasilnici ipak stvaraju medijske događaje. I to ne samo nasilnici na tribinama, nego još više oni u medijima. "

Maksimirska ulica je uvijek pred velike derbije Dinama poprište nasilja. Ne jednom su stradala i parkirana vozila ali i kafići. To se ne može nazvati navijačima.

Ali, svjedočili smo mi prelijepim rezultatima hrvatske nogometne reprezentacije u Rusiji. Svjetsko prvenstvo, oduševljenje igrom naših reprezentativaca i našim izbornikom ujedinili su cijeli narod. Nakon prvoga kruga, bilo je pokušaja podvala, čak i pripremljenih nereda, koji se srećom, u jednoj organiziranoj i institucijama kontroliranoj državi, teško mogu provesti. Nešto malo uspjelo je nekima (FARE) koji to rade kontinuirano, a koje kontinuirano financira, zamislite Ministarstvo obitelji, mladeži ili kako se već zove. Prijaviše HNS, zbog neke tuče, par navijača na tribinama, ali i zbog slike Tina Ujevića na majici jednog navijača iz Hrvatske! Srećom, obrazovani navijač je ruskim specijalcima pojasnio tko je Tin Ujević! A kad im je rekao da je Tin Ujević jednu svoju pjesmu posvetio Rusiji, više nije bilo problema. Eto do čega dovedoše poticaji na nered iz vlastitih redova.

Čak su i naši mediji, u ozračju dobre igre i odličnog uspjeha naše nogometne reprezentacije objavljivali pozitivne i afirmativne tekstove u svakom pogledu.

U to vrijeme Tomo Klauški, kolumnist 24SATA, ostao je u svom „tradicionalnom“ stilu. Valjalo bi čuti mišljenje struke, psihologa i sociologa. Možda bi otkrili mogući problem dotične osobe i uzroke njezine frustracije čak i u trenucima sveopćega oduševljenja nacije, zbog odlične igre naših reprezentativaca i promocije Hrvatske u svijetu.

Termini koje je tada koristio u svojim tekstovima Klauški i način na koji to radi: **ogrebala, Kolinda, komadić, intimno, namješteno, orkestrirano, degutantno, idolopoklonstvo, zagazila, palanački model, akrobacije, Plenki, doletio, uletio.....** više su nego šokantni. No, to je njegova osobna iskaznica.

No, imamo mi i poznatih lica iz politike koji svojim nečuvanim potezima tu i tamo privuku malo pozornosti na sebe. Osvanuo je tako u to vrijeme i jedan twitter komentar bivše predsjednice Vlade. Ne znam što joj je to trebalo, ili znam!

„U politici sam naučila da upadanje dužnosnika u svlačionice i grljenje s igračima koji to nevoljko prihvaćaju pa odmah nakon ljubljenja sjedaju ili odlaze, ne pomaže jačanju percepcije o nužnosti veće participacije žena u politici. Dapače.“

Komentari čitatelja tada bili su dovoljni i sve su o gospođi rekli.

Jurica Šiljeg @Jurica01900034 Jul 2

Replying to @_Jadranka_Kosor

Ja ne znam kakvi vas vragovi muče. Ljubomora ružna navika. Hvala Bogu gotovi ste, nebitni, zaboravljeni. Da nema Twittera za Vas se ne bi čulo

Roko Bralić @kozelnik Jul 2

Replying to @_Jadranka_Kosor

Igrači su je zvali. Bio sam na jedan metar od Dejana Lovrena kad ju je zvao da kasnije dođe u svlačionicu. Ako treba, šaljem i snimku, 'premijerko' bez legitimiteta.

@domagoj_mandic Jul 3

Replying to @_Jadranka_Kosor

Jeste tvitnuli koju kritiku na engleskom prije par godina i tagirali Angelu Merkel da čuje ovo? Oh wait...english language :)

jo2hn8ny

A dok se Jaca grlila s Pahorom onda je sve bilo u redu? Baba je samo ljubomorna jer Vatrenci su mlađi od Pahora.

Little Tut

A čuj starog bjeloglavog supa kaj se javlja. Ajd tišina Jaco, nebitna si!

Valentina :D

Kad je Merkel upala u svlačionicu svojih igrača onda si sutjela ti i Imbex? Patite vi! Veliko bravo Kolinda.

carica-mery20

Jaca baba stara ljubomorna hihhi ti grli Pahora. Svaka cast predsjednice i ja bi usla u svlačionicu da sam bila tamo. Nasi decki su zaslužili cestitke i zagrljaje! ♡♡

Nevjerojatna je žuč koju prolijevaju pojedini aktivisti ili komentatori. Kao i poneki novinar, kolumnist, ili intelektualac uposlen čak u hrvatskim institucijama. Postavlja se pitanje: zar je ovo moguće? Mora da su ovakvim reakcijama uzrokom obiteljski odgoj, indoktrinacija i narušeno psihičko zdravlje. Ili je jednostavno riječ o plaćenicima kakav je, naprimjer Sandi Blagonić: Što će to o Hrvatskoj reprezentaciji i nogometu napisati čovjek koji je u stanju javno na facebooku objaviti i ovo? „Kao što je to rat, poslije toga je sport područje preko kojega se narodi prepoznaju „, Franjo Tuđman, fanatik, luđak i bivši predsjednik Hrvatske.“

No, do kud sežu misli i izričaj tih „podobnih i izabranih“ intelektualaca govori i ovaj njegov Twitt: „Zna li netko Dal je kolindinim protokolom danas predviđeno pušenje ili jebanje?“ (citat bez ispravaka).

Sandi Blagonić

11. srp u 22:31 • 🌐

...

Zna li netko Dal je kolindinim
protokolom danas predvidjeno
pušenje ili jebanje?

Komentara: 33 • Jedanput podijeljeno

Dakle, čovjek je dobio narudžbu za pisanje o hrvatskom nogometu, za francuske novine. I traži prevoditelja. Kako bi blatio pokazujući svu svoju mentalnu i inu obdarenost. U čijoj instituciji zarađuje za život i stvara karijeru? U HAZU! Valja se upitati: Kako to da su baš njega, tako suptilno socijalno upristojenoga, odabrali?

Sandi Blagonić

16. lipnja u 15:05 • 🌐

...

Posve sam ravnodušan na rezultate utakmica na Svjetskom prvenstvu. Navijam - ne gledajući - jedino kad igra Hrvatska. Za njezine protivnike. Malo me što rastužuje kao pogled na razdragano sretne Hrvate. Njihova sreća u kombinaciji s dezenom stolnjaka lošijih birtija u hrvatskim vukojebinama u meni izaziva mizantropsku, egzistencijalnu mučninu.

Sviđa mi se

Komentiraj

Dijeli

241

Samo dvojica komentatora od na stotine njih, odlično su sve rekla.

Trpo Burko

...mislimo da je jadnik da jadniji ne može biti. Živjeti u zemlji koju mrzi, u kojoj mrzi ljude i prošlost jer po njemu Hrvatska nema budućnosti uz njegovoj viziji. Na žalost nije jedini. Pate jer su nam u zadnjih 20 -etak godina sve napravili ne bi li nam uništili domoljublje, ponos, Domovinski rat, i kad su to uspjeli, danas ih boli činjenica da su Hrvati nanovo ponosni domoljubi, spremni za nove pobjede i novo toliko potrebno zajedništvo.....to zapravo njih boli...ma koliko se trudili..

Marko Martin

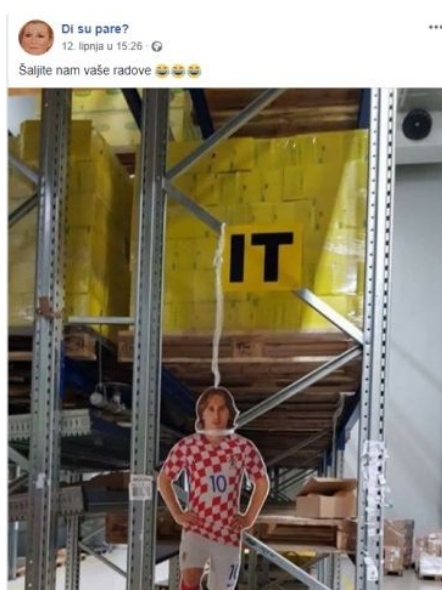
Da je Hrvatska uređena država, Sandi Blagonić bi odmah bio uhićen i procesuiran kao strani agent. Mi također imamo strane agente u Saboru, a oni su koaliciji sa Plenkovićem i čine njegovu Vladu. Hadezeovci, je li vas sram, smeće udbaško ili kosovsko? Za bijes i siromaštvo hrvatskog naroda odgovoran je Plenković i treba pod hitno dati nepovjernje njegovoj Vladi.

Nije Blagonić jedini koji se ovako nepotrebno, prostački izražava i potkopava vlastitu državu. U istom je i jedan saborski zastupnik, predsjednik najstarije stranke u Hrvata, poznat kao presuđeni lopov. I on se strastveno obrušio na reprezentaciju pa i cijelu naciju. Bez posljedica. U Hrvatskoj uobičajeno.

Na sreću, naša nogometna reprezentacija sjajno je odolila kojekakvim napadima. Igrači su ostali trezveni i snažni duhom te odigrali utakmice karijere. Luku Modrića, su neposredno pred početak svjetskog prvensta mnogi razapinjali, od medija do društvenih mreža. Neke od tih "kompilacija" mogu se sasvim sigurno okarakterizirati kao prijetnje. Sve se to kasnije zataškavalo. I brzo zaboravilo. FB stranica „Di su pare“ su prikazivali fotografije s nožem ispod Lukinog vrata, čak i na vješalima.

Pričalo se kako je i Veleposlanstvo SAD-a u Zagrebu, na pisma upućena im od strane građana, tražilo da se s FB-a stranice *Di su pare* uklone najsramotnije i najružnije fotografije koje su se ikad pojavile.

Luka je sve to stoički izdržao. Na svjetskom prvenstvu je proglašen NAJBOLJIM IGRAČEM SVIJETA. Za našega izbornika i naše igrače u cijelom svijetu se navijao. Ne samo Hrvati, nego i mnogi koji ranije tek jedva da su čuli za Hrvatsku. Neviđena jednostavnost, poniznost, borbenost i izdržljivost naše reprezentacije oduševila je sve koji su prvenstvo popratili.

Za našega izbornika i naše igrače u cijelom svijetu se navijalo. Ne samo Hrvati, nego i mnogi koji ranije tek jedva da su čuli za Hrvatsku. Neviđena jednostavnost, poniznost, borbenost i izdržljivost naše reprezentacije oduševila je sve koji su prvenstvo popratili.

Najljepši, i najemotivniji komentar na društvenim mrežama uz fotografiju Vrsaljka objavila je ravnateljica Osnovne škole u **Svetom Iliji** kod **Varaždina**, **Anđelka Rihtarić**.

Navijanjem za našu reprezentaciju u finalnoj utakmici poštovanje su nam iskazali i **veleposlanici SAD-a i Rusije u Hrvatskoj**. Njihove ekselencije: **W. Robert Kohorst** i **Anvar Azimov**.

I daleki Brazil se naklonio maloj Hrvatskoj i njezinim velikanima, nogometnim virtuoza. I kip Krista Iscjelitelja u Rio bio je u kvadratićima, kao i dječaci iz Rio. Na svakom koraku, od nogometnih terena i svlačionica do željezničkih i drugih putničkih postaja, titrale su kockice. Sve je na svom FB objavio klub Villa Croatia iz Senador Camara u Argentini.

Nije prošlo ni dva mjeseca nakon uspjeha naše reprezentacije, sjajne atmosfere, divljenja cijeloga svijeta, opet je proključala mržnja pojedinaca ili grupa. Samo dan nakon dodjele nagrade FIFE za najboljeg nogometaša svijeta Luki Modriću, na ulicama Splita, osvanuo je grafit: „Luka Modrić, little piece of shit!“

Splitski Hajduk, klub koji je bio prva ljubav Luke Modrića, ponio se prilično sramotno. Svi klubovi iz Hrvatske čestitali su Modriću. Samo su u Hajduku procijenili da za to nema potrebe. Kad ih je javnost prozvala, na Facebooku su objasnili zašto su se tako ponijeli:

“Polako, ali vrlo ozbiljno poprima apsurdnu, a bit ćemo toliko slobodni pa kazati i – smiješnu, konotaciju svaka situacija oko toga tko je kome, kako, zašto i zbog čega na nečemu čestitao ili možda nije.

Isto tako, sada već pa kronično forsirano potenciranje teze među najširoom javnošću kako je HNK Hajduk nekome čestitao i na koji način na nekom rezultatu te na tome prikupljanje bilo kakvih poena, ovakvih ili onakvih, smatramo neprimjerenim pa i štetnim.

HNK Hajduk je čestitao i čestitat će svakom pojedincu ili grupi koji su na bilo koji način vezani uz Klub ili grad Split. Bilo kakvo trgovanje jeftinim poenima nas ne zanima.”

A Luka je, kao dječak, gorio za Hajduk istim žarom kojim igra za Hrvatsku.

No, ovo nije posljednji slučaj stvaranja „slučaja“. I 2019. vaterpoliste VK „Crvena zvezda“ koji su u Splitu trebali igrati utakmicu u međunarodnoj ligi, policija je ostavila (namjerno ili ne) bez standardne zaštitne policijske pratnje u civilu „čime je omogućeno da se otkrije da u Splitu postoji organizirana „ekipa“ nasilnika uvijek spremnih da na dojavu izvrše šovinističko divljaštvo i nasilje i time osramote Grad i do danas neuspješne policijske istrage o nalogodavcima umjetničke instalacije poznate kao „Svastika u Poljudu“.

Tko je „ekipi“ javio da će vaterpolisti biti bez policijske pratnje, kako su se njih petorica mogli tako brzo okupiti i opremiti palicama i noževima jer vaterpolisti su napadnuti vrlo brzo nakon dolaska u

ugostiteljski lokal na Rivi, pa je teško (po)vjerovati da su napadači sve to mogli izvesti u tako kratkom vremenu a da prethodno nisu bili pripremljeni, opremljeni i spremni za „akciju“? Tko ih je i dovezao na Rivu jer u to vrijeme a naročito subotom slobodnog mjesta za parkiranje auta u pravilu nema, tako da su i u tome morali imati odgovarajuću logistiku? *„Sve su to pitanja na koja policija mora odgovoriti ako će istragu voditi profesionalno i odgovorno, a ne kao kod diverzije kukastim križom na travnjaku u Poljudu.“*

A ministar unutarnjih poslova Davor Božinović dao je poslije napada na vaterpoliste VK „Crvena zvezda“ zanimljivu izjavu za medije: *„Ovaj događaj se ne može opravdati, hrvatska policija promptno je reagirala i kako treba. Čini mi se veoma važno reći, da kad govorimo o generalnom stavu policije, da svatko tko se odluči ili razmišlja huliganski se ponašati kad su u pitanju sportske priredbe, ali i druge, policija će činiti sve da ih pronađe i sankcionira“.*

Dakle, ministar unutarnjih poslova Božinović u toj je izjavi bio potpuno jasan i određen: *„policija će činiti sve da delinkvente pronađe i sankcionira“*, a uopće niti NE SPOMINJE PREVENCIJU tj. pravodobno poduzimanje odgovarajućih mjera i postupaka kojim se nasilje sprječava a nasilnici preventivno onemogućuju da ga i pokušaju počiniti! K tome, ministar Božinović je tada obmanjivao javnost kad je tvrdio da je *„policija promptno reagirala i kako treba“*. Nije, jer nije poduzela standardnu mjeru prevencije mogućeg incidenta a to je policijska pratnja potencijalnih žrtava nasilja, a što mi je ispričao i sa svime me upoznao poznati hrvatski stručnjak za sigurnost. Policija je postupila upravo suprotno, jer je povukla pratnju i dopustila da vaterpolisti odu u centar grada bez policijske zaštite!

Zašto je tako učinjeno? Odgovor na to pitanje saznao se ubrzo. Sljedećih dana u Policijskoj upravi Splitsko-dalmatinskoj nitko nije bio smijenjen, znači da je njihovo postupanje profesionalno prihvatljivo i poželjno! A TO PAK ZNAČI KAKO ĆE SE SVE TO U NEKIM DRUGIM OKOLNOSTIMA OPET PONOVI TI.

Izgleda kako je „svastika“ s Poljuda baš zato i „tajna“ proteklih pet godina!

A da je tome tako najbolje je rekao Erih Lesjak u tekstu objavljenom u Hrvatskom – fokusu: *„Svastika na Poljudu“ odnosno njezini idejni autori, nalogodavci i organizatori su tolika TABU tema u hrvatskoj politici i društvu, da se vrlo vjerojatno ne bi usudio pokušati je razriješiti ni sâm Sigmund Freud da je živ. Potpuno logično, jer njezin autorski trag vodi do počasnog predsjednika HNK Hajduka Budimira Lončara, te bivšeg predsjednika Vlade RH Zorana Milanovića i ministra unutarnjih poslova Ranka Ostojića!*

Ako su ipak poznati autori, hoće li javnost ikada biti upoznata s imenima onih važnijih, pravih autora – nalogodavaca? Onih koji su iza zavjese, u sjeni, vukli poteze? Dakako, ako takvih ima...

KAKO ONDA, TAKO I DANAS, NA PETU OBLJETNICU ORGANIZIRANE DIVERZIJE, SLUČAJ SVASTIKA ZAMEO JE VJETAR – MISTERIJE!

Mr. sc. Arna Šebalj, dipl. iur.

IZVORI:

- Boyle,Raymond: Sports Journalism, Sage Publications, London/Thousand Oaks/New Delhi, 2006.
- Kunczik, Michael i Zipfel, Astrid: Uvod u publicističku znanost i komunikologiju, Zaklada Friedrich Ebert, 1998.
- Obradović, Đorđe: Nasilnici stvaraju medijski događaj, Medianali, 1/1, 46., Dubrovnik, 2007.
- Obradović, Đorđe: Istraživanje Nasilnici stvaraju medijski događaj, Etičnost pisanja o nasilju na nogometnim utakmicama, Sveučilište u Dubrovniku, 2007.

- Obradović, Đorđe: Istraživanje Nasilnici stvaraju medijski događaj, Etičnost pisanja o nasilju na nogometnim utakmicama, Sveučilište u Dubrovniku, 2007.
- Sulejmanpašić, Dževad: Žurnalizam razarač čovječanstva i novinstvo sa najmanjom mjerom žurnalizma, Štamparija Gaj, Zagreb, 1936.
- Šebalj, Arna: Mediji i medijske manipulacije, utjecaj internetskih portala na društvo, 2020.
- Vujević, Miroslav: Politička i medijska kultura u Hrvatskoj, Školska knjiga, Zagreb, 2001.

<https://croativ.net/uzasna-5-obljeticna-ili-zasto-je-poljudska-svastika-vrlo-bitna-za-lustraciju-10159/>
<https://www.nacional.hr/za-svastiku-na-poljudu-kriv-je-paraobavjestajni-milje-a-ne-navijaci/>
<https://www.hrvatski-fokus.hr/index.php/hrvatska/25324-napokon-treba-raz-otkriti-crtace-svastike>
<https://www.hop.com.hr/2015/10/16/ranko-ostojic-za-crtanje-kukastog-kriza-na-poljudu-angazirao-je-franju-medvedeca-bivseg-policaajca/>
<https://narod.hr/sport/suker-komentirao-cinjenicu-da-jos-nisu-otkriveni-autori-poljudske-svastike>
<https://www.dnevno.hr/vijesti/hrvatska/udruga-istinom-protiv-lazi-brbic-pavasovic-ostojic-i-milanovic-dogovorili-svastiku-935847/>
<https://net.hr/sport/velika-vijest-kamere-su-snimile-pocinitelja-svastike-a-otkriveno-je-i-kakva-kazna-ceka-hrvatsku/>
www.kamenjar.com
<https://direktno.hr/medijskipartneri/afera-svastika-ostojic-vecер-prije-bio-sa-sefom-tvrtke-koja-odrzava-travu-17893/>
<https://blog.vecernji.hr/danijel-tatic/svastika-cudan-povijesni-put-prastarog-simbola-735>
<http://hr.n1info.com/Vijesti/a55400/Sramota-na-Poljudu-Kukasti-kriz-nacrtan-na-travi.html>
<https://express.24sata.hr/top-news/nema-krivca-kako-je-propala-afera-svastika-na-poljudu-21608>
<https://www.vecernji.hr/sport/snimka-rtl-a-otkriva-svastika-na-poljudu-vidjela-se-dva-dana-prije-utakmice-1010622>
<https://www.vecernji.hr/sport/kukasti-kriz-nacinjen-od-hrvatskih-huligana-822517>
<https://hu-benedikt.hr/?p=63069>
<https://priznajem.hr/novosti/diverzija-na-hrvatsku-reprezentaciju-navodno-poznata-imena-autora-svastike-na-poljudu-a-nalogodavaca/74893/>
<https://net.hr/danas/hrvatska/policija-i-dalje-nema-pojma-tko-je-nacrtao-svastiku-odlucili-se-na-zaokret-sada-nude-novcanu-nagradu/>
<https://www.mega-media.hr/plenkoviceve-tvitterske-magle-tajani-i-vaterpolisti/>
<https://www.24sata.hr/sport/hns-i-vrbancovic-osu-eni-su-za-svastiku-na-poljudskom-terenu-563761>
<https://slobodnadalmacija.hr/vijesti/crna-kronika/slucaj-39-svastika-39-definitivno-odlazi-u-zastaru-evo-kako-su-celnici-hns-a-izbjegli-kazne-za-propuste-na-utakmici-u-splitu-60763>
<https://www.slobodnadalmacija.hr/dalmacija/split-zupanija/clanak/id/469809/marendic-izabran-za-novog-sefa-pu-sd-unatoc-tezoj-povredi-sluzbene-duznosti-po...>